

PARALELNI SISTEMI: **CUDA**

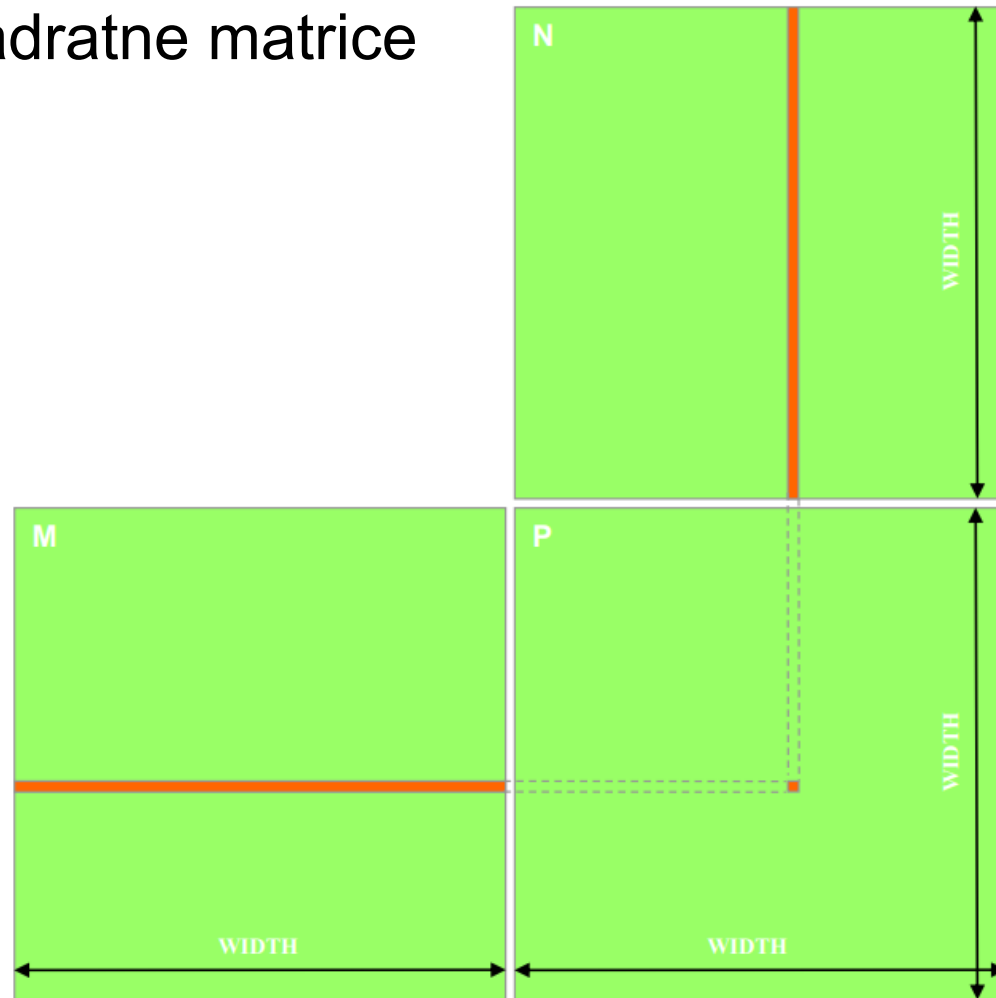

MSc Aleksandra Stojnev
Prof. Dr. Natalija Stojanović

Primer: Množenje matrica

- Pomnožiti dve kvadratne matrice

Primer: Množenje matrica (2)

- Tradicionalni sekvencijalni kod:

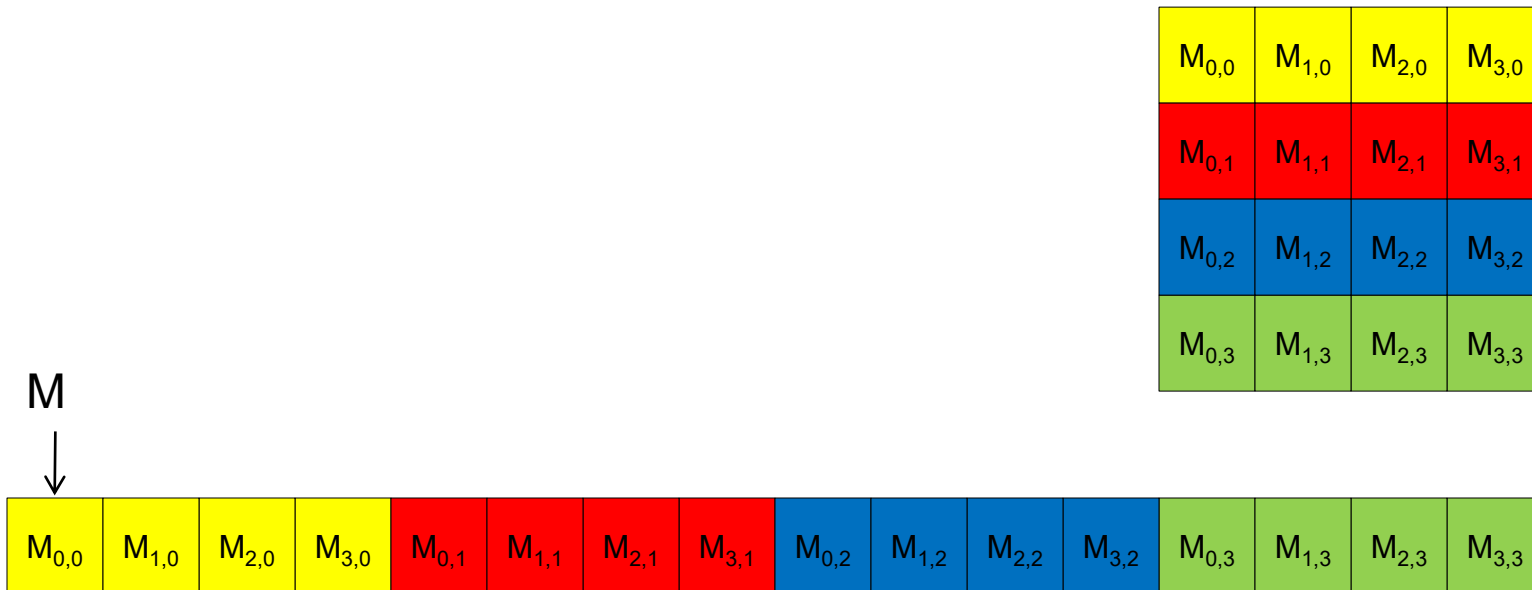
```
void MatrixMulOnHost (float* M, float* N, float* P, int Width)
{
    for (int i = 0; i < Width; ++i)
        for (int j = 0; j < Width; ++j)
        {
            float sum = 0;

            for (int k = 0; k < Width; ++k)
            {
                float a = M[i * width + k];
                float b = N[k * width + j];
                sum += a * b;
            }

            P[i * Width + j] = sum;
        }
}
```

Primer: Množenje matrica (3)

- Matrice se u C-u smeštaju po vrstama
  - Matrica će uređaju biti preneti linearizovana
  - Svaka nit će proračunati adresu elementa kome treba da pristupi

Primer: Množenje matrica (4)

HOST:

```
void MatrixMulOnDevice (float* M, float* N, float* P, int Width)
{
    int size = Width * Width * sizeof(float);
    float* Md;
    float* Nd;
    float* Pd;

    // Allocate and Load M, N to device memory
    cudaMalloc(&Md, size);
    cudaMemcpy(Md, M, size, cudaMemcpyHostToDevice);
    cudaMalloc(&Nd, size);
    cudaMemcpy(Nd, N, size, cudaMemcpyHostToDevice);

    // Allocate P on the device
    cudaMalloc(&Pd, size);

    //////////////////////////////////////
    // Kernel invocation code - to be shown later
    //////////////////////////////////////

    // Read P from the device
    cudaMemcpy(P, Pd, size, cudaMemcpyDeviceToHost);
    // Free device matrices
    cudaFree(Md);
    cudaFree(Nd);
    cudaFree (Pd);
}
```

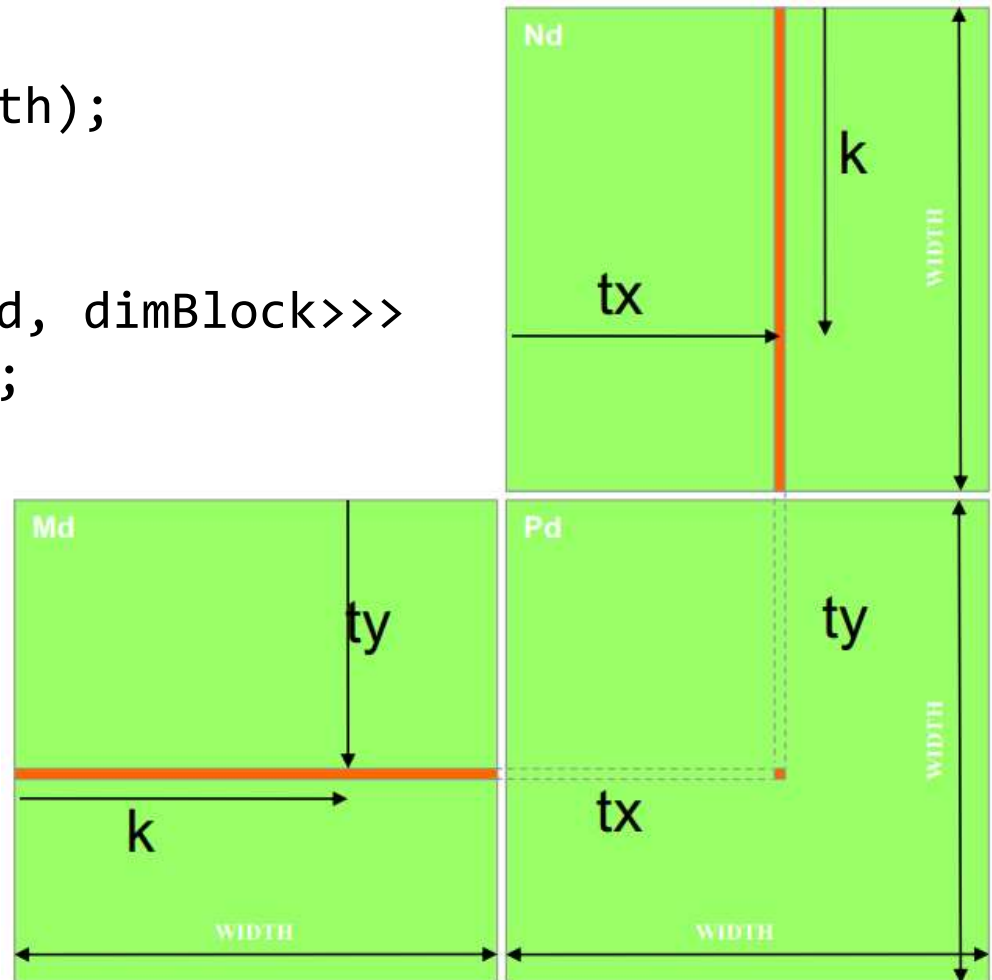
Primer: Množenje matrica (6)

```
// Konfiguracija kernela
```

```
dim3 dimGrid(1, 1);  
dim3 dimBlock(Width, Width);
```

```
// Pokretanje
```

```
MatrixMulKernel<<<dimGrid, dimBlock>>>  
    (Md, Nd, Pd, Width);
```


Primer: Množenje matrica (5)

KERNEL:

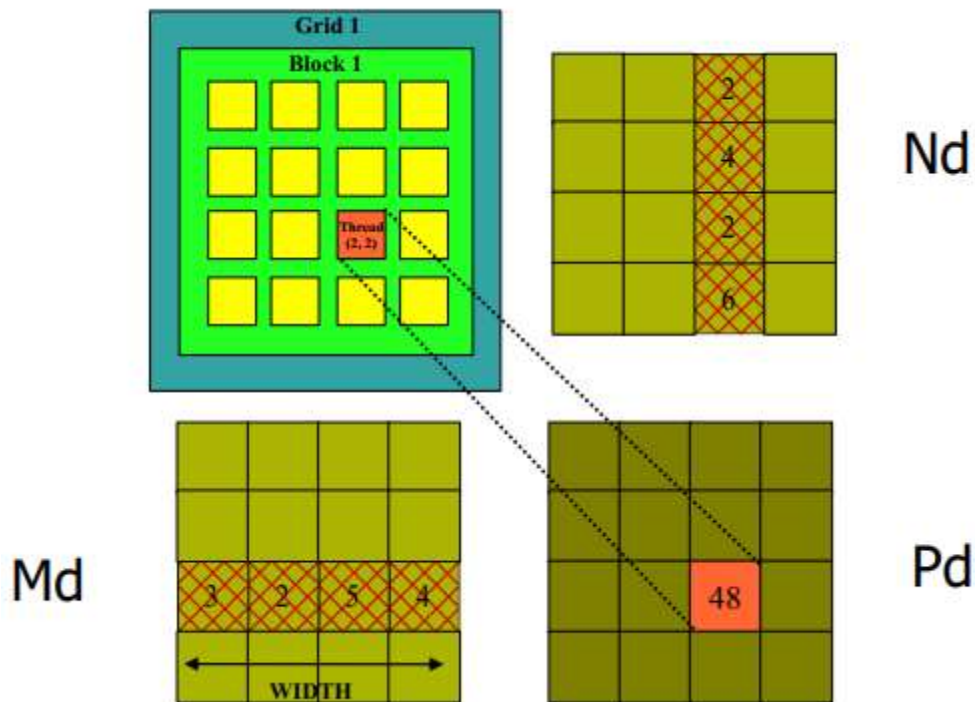
```
__global__ void MatrixMulKernel(float* Md, float* Nd, float* Pd, int
Width)
{
    // Pvalue is used to store the element of the matrix
    // that is computed by the thread
    float Pvalue = 0;

    for (int k = 0; k < Width; ++k)
    {
        float Melement = Md[threadIdx.y * Width + k];
        float Nelement = Nd[k * Width + threadIdx.x];
        Pvalue += Melement * Nelement;
    }

    Pd[threadIdx.y * Width + threadIdx.x] = Pvalue;
}
```

Primer: Množenje matrica - Nedostaci (1)

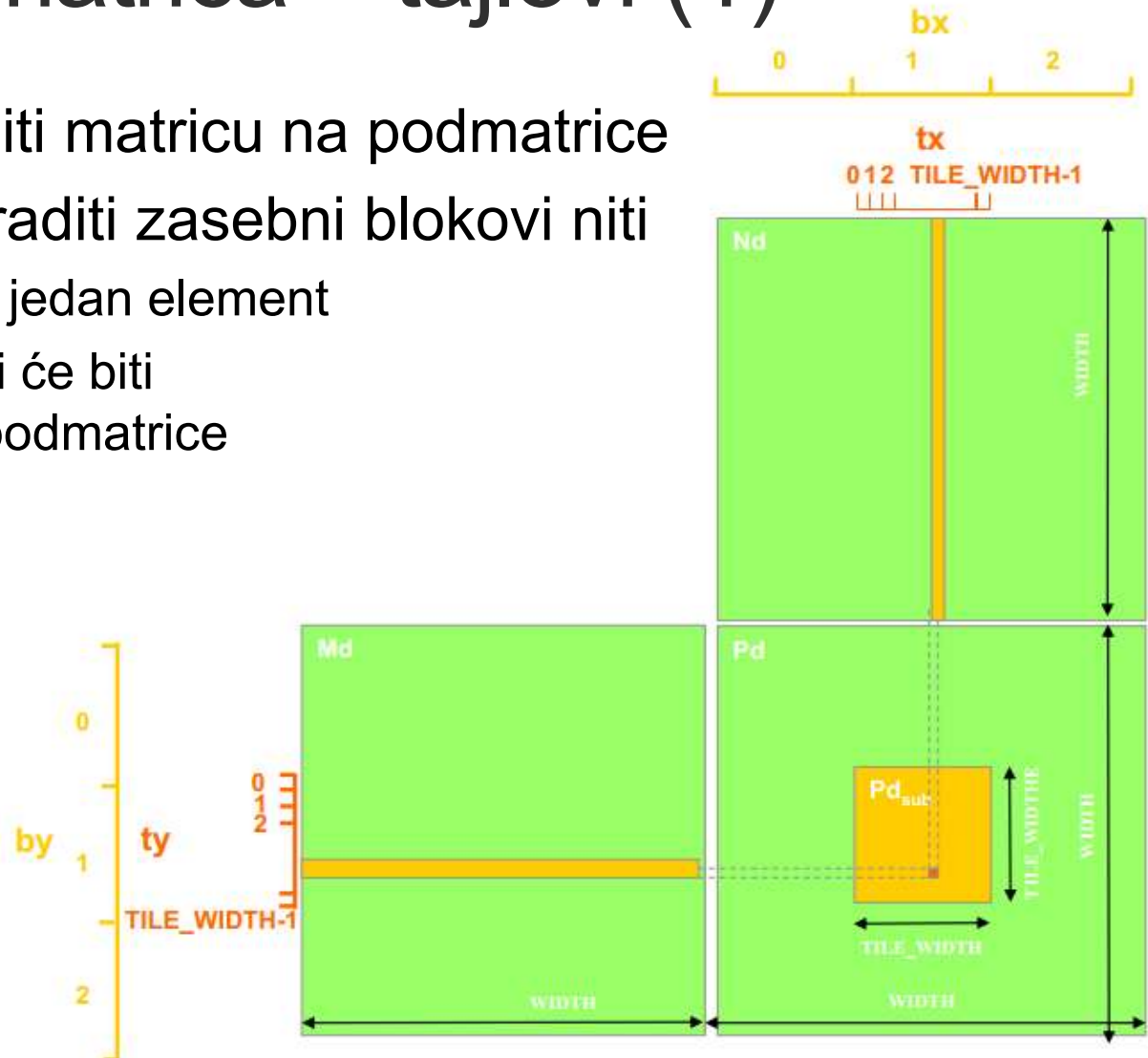
- Koristi se samo jedan blok niti
  - Matrice mogu biti samo ograničene veličine

Množenje matrica – tajlovi (1)

- Rešenje – podeliti matricu na podmatrice (tiles) koje će obraditi zasebni blokovi niti
  - Svaka nit računa jedan element
  - Veličina bloka niti će biti jednaka veličini podmatrice

Množenje matrica – tajlovi (2)

- Primer množenja matrice 4x4, korišćenjem blokova niti dimenzija 2x2 niti

Blok(0,0)

Blok(1,0)

$P_{0,0}$	$P_{1,0}$	$P_{2,0}$	$P_{3,0}$
$P_{0,1}$	$P_{1,1}$	$P_{2,1}$	$P_{3,1}$
$P_{0,2}$	$P_{1,2}$	$P_{2,2}$	$P_{3,2}$
$P_{0,3}$	$P_{1,3}$	$P_{2,3}$	$P_{3,3}$

Blok(0,1)

Blok(1,1)

$Md_{0,0}$	$Md_{1,0}$	$Md_{2,0}$	$Md_{3,0}$
$Md_{0,1}$	$Md_{1,1}$	$Md_{2,1}$	$Md_{3,1}$

$Nd_{0,0}$	$Nd_{1,0}$		
$Nd_{0,1}$	$Nd_{1,1}$		
$Nd_{0,2}$	$Nd_{1,2}$		
$Nd_{0,3}$	$Nd_{1,3}$		

$Pd_{0,0}$	$Pd_{1,0}$	$Pd_{2,0}$	$Pd_{3,0}$
$Pd_{0,1}$	$Pd_{1,1}$	$Pd_{2,1}$	$Pd_{3,1}$
$Pd_{0,2}$	$Pd_{1,2}$	$Pd_{2,2}$	$Pd_{3,2}$
$Pd_{0,3}$	$Pd_{1,3}$	$Pd_{2,3}$	$Pd_{3,3}$

Množenje matrica – tajlovi (3)

KERNEL :

```
__global__ void MatrixMulKernel
(float* Md, float* Nd, float* Pd, int Width)
{
    // Računanje indeksa za vrstu za Pd i M
    int Row = blockIdx.y * TILE_WIDTH + threadIdx.y;
    // Računanje indeksa za kolonu za Pd i N
    int Col = blockIdx.x * TILE_WIDTH + threadIdx.x;
    float Pvalue = 0;

    // Svaka nit računa jedan element za podmatricu bloka
    for (int k = 0; k < Width; ++k)
        Pvalue += Md[Row * Width + k] * Nd[k * Width + Col];

    Pd[Row * Width + Col] = Pvalue;
}
```

Množenje matrica – tajlovi (4)

- Poziv kernela?

Množenje matrica – tajlovi (4)

- Poziv kernela?

```
// Setup the execution configuration
dim3 dimGrid(Width/TILE_WIDTH, Width/TILE_WIDTH);
dim3 dimBlock(TILE_WIDTH, TILE_WIDTH);

// Launch the device computation threads!
MatrixMulKernel<<<dimGrid, dimBlock>>>(Md, Nd, Pd, Width);
```

Množenje matrica - deljiva memorija (1)

- Jednostavni CUDA kerneli koji obezbeđuju da niti pristupaju određenim delovima podataka, koji su prethodno prebačeni na uređaj.
- Latenca globalne memorije i ograničen bandwidth za pristup dovode do zagušenja
- Rešenje: dodatni metodi za pristup memoriji (različiti tipovi memorije)

Množenje matrica - deljiva memorija (2)

- Najbitniji deo kernela jeste for petlja koja se koristi da se računaju skalarni proizvodi.
  - U svakoj iteraciji ove petlje, imamo dva pristupa globalnoj memoriji, jedno FP množenje i jedno FP sabiranje.
  - Odnos FP operacija i pristupa globalnoj memoriji - 1:1.
    - **CGMA** odnos predstavlja broj FP operacija koji se izvršavaju za svaki pristup globalnoj memoriji u jednom delu (regionu) CUDA programa.

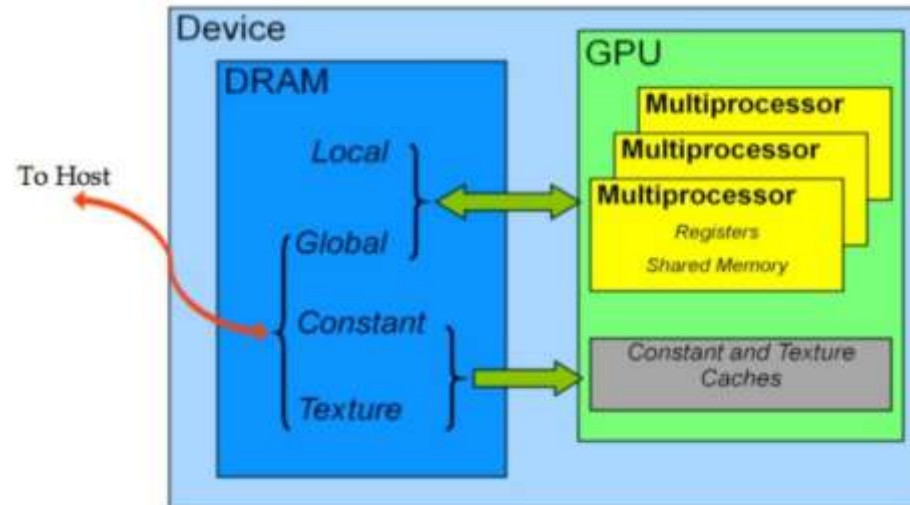
Množenje matrica - deljiva memorija (3)

- Sa CGMA odnosom koji je 1:1, kernel koji se koristi za množenje matrica će izvršavati ne više od 21.6 **biliona** FP operacija u sekundi (gigaflopsi) (kartica G80, global memory access bandwidth od 86.4GB/s)
- Svaka FP operacija zahteva jedan single-precision global memory datum.
- Maksimalni procenjeni broj operacija za istu karticu je 367gflops.

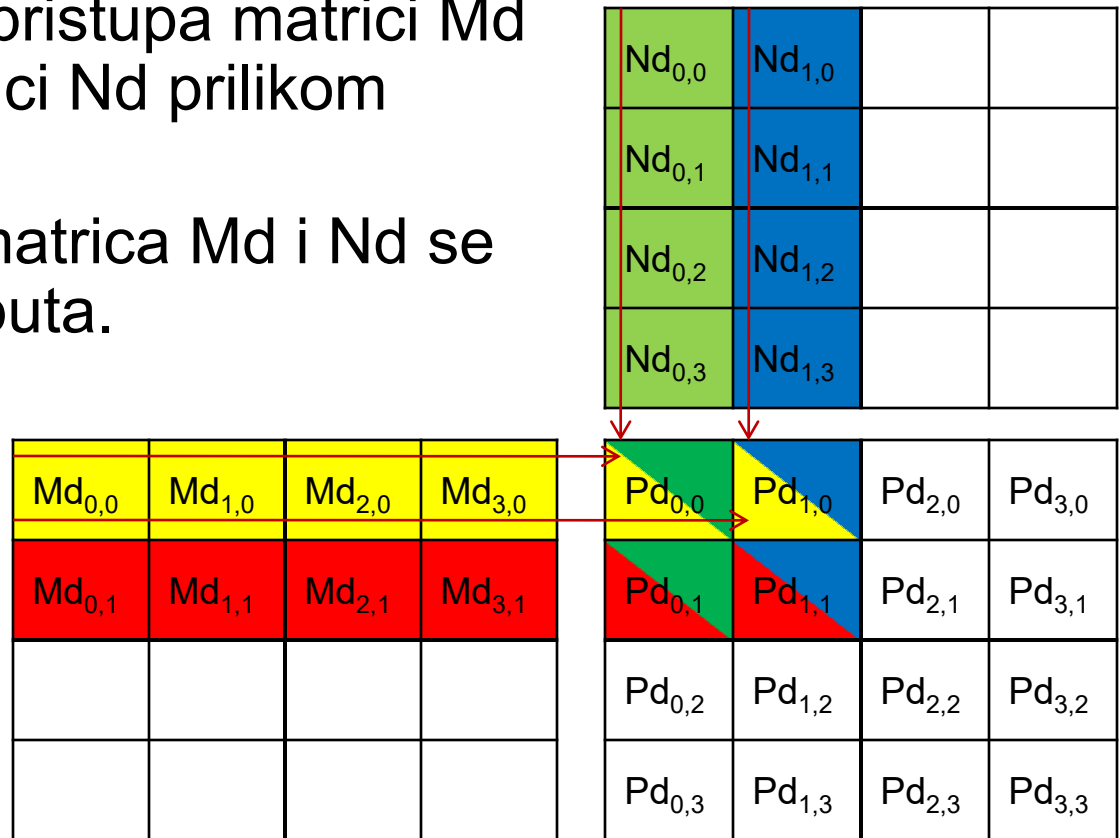
CUDA device memory types - podsetnik

Memory	Location on/off chip	Cached	Access	Scope	Lifetime
Register	On	n/a	R/W	1 thread	Thread
Local	Off	†	R/W	1 thread	Thread
Shared	On	n/a	R/W	All threads in block	Block
Global	Off	†	R/W	All threads + host	Host allocation
Constant	Off	Yes	R	All threads + host	Host allocation
Texture	Off	Yes	R	All threads + host	Host allocation

Strategija za redukciju broja pristupa globalnoj memoriji

- Partitionisanje podataka u podskupove, ili tajlove (eng. *tiles*)
- Cilj je da svaki tajl može da se smesti u deljivu memoriju
- Globalna memorija (Global memory-GM) je velikog kapaciteta, ali spora, dok je deljiva memorija (Shared memory-SHM) mala i brza
- Problem: ne mogu sve strukture podataka da se podele u tajlove.

Množenje matrica - deljiva memorija (2)

- **Šta ako bi niti koje pristupaju istim elementima mogle međusobno da sarađuju?**
  - Elementi se mogu iz globalne memorije učitati samo jednom, što bi smanjilo ukupan broj pristupa globalnoj memoriji.
  - Svakom elementu matrica M_d i N_d se pristupa tačno dva puta.
    - Potencijalno možemo smanjiti ukupan broj pristupa globalnoj memoriji
  - Redukcija je proporcionalna broju blokova: sa $N \times N$ blokova, potencijalna redukcija je N puta.

Množenje matrica - deljiva memorija (3)

PRISTUP GLOBALNOJ MEMORIJI – NITI IZ BLOKA (0,0)

Access order ↓

$Pd_{0,0}$ Thread(0,0)	$Pd_{1,0}$ Thread(1,0)	$Pd_{0,1}$ Thread(0,1)	$Pd_{1,1}$ Thread(1,1)
$Md_{0,0} * Nd_{0,0}$	$Md_{0,0} * Nd_{1,0}$	$Md_{0,1} * Nd_{0,0}$	$Md_{0,1} * Nd_{1,0}$
$Md_{1,0} * Nd_{0,1}$	$Md_{1,0} * Nd_{1,1}$	$Md_{1,1} * Nd_{0,1}$	$Md_{1,1} * Nd_{1,1}$
$Md_{2,0} * Nd_{0,2}$	$Md_{2,0} * Nd_{1,2}$	$Md_{2,1} * Nd_{0,2}$	$Md_{2,1} * Nd_{1,2}$
$Md_{3,0} * Nd_{0,3}$	$Md_{3,0} * Nd_{1,3}$	$Md_{3,1} * Nd_{0,3}$	$Md_{3,1} * Nd_{1,3}$

Množenje matrica - deljiva memorija (4)

- **Kako niti mogu biti organizovane tako da se redukuje pristup memoriji?**
- Sve niti kolaborativno učitavaju elemente M_d i N_d matrice u deljivu memoriju pre nego što ih koriste u svojim izračunavanjima (računanje skalarnog proizvoda).
  - Potencijalni problem: veličina deljive memorije
    - Rešenje: M_d i N_d matrice se dele u tajlove. Veličina tajlova određuje se količinom dostupne deljive memorije.
- Svaki skalarni proizvod se deli u faze
  - U svakoj fazi, sve niti u bloku kolaborativno učitavaju jedan tajl matrice M_d i jedan tajl matrice N_d u deljivu memoriju (**M_{ds} , N_{ds}**). Nakon učitavanja, ove se vrednosti koriste za skalarni proizvod.
- Ako je ulazna matrica dimenzije N , i veličina tajlova je $TILE\_WIDTH$, skalarni proizvod se obavlja u $N/TILE\_WIDTH$ faza.

Množenje matrica - deljiva memorija (5)

PRVA FAZA, SVI BLOKOVI

$B_{0,0}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

$B_{0,1}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

$B_{1,0}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

$B_{1,1}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

Množenje matrica - deljiva memorija (6)

DRUGA FAZA, SVI BLOKOV

$B_{0,0}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

$B_{0,1}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

$B_{1,0}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

$B_{1,1}$

Md 0,0	Md 1,0	Md 2,0	Md 3,0
Md 0,1	Md 1,1	Md 2,1	Md 3,1
Md 0,2	Md 1,2	Md 2,2	Md 3,2
Md 0,3	Md 1,3	Md 2,3	Md 3,3

Nd 0,0	Nd 1,0	Nd 2,0	Nd 3,0
Nd 0,1	Nd 1,1	Nd 2,1	Nd 3,1
Nd 0,2	Nd 1,2	Nd 2,2	Nd 3,2
Nd 0,3	Nd 1,3	Nd 2,3	Nd 3,3

Množenje matrica - deljiva memorija (7)

• BLOK (0,0)

	Phase 1			Phase 2		
$T_{0,0}$	Md_{0,0} ↓ Mds _{0,0}	Nd_{0,0} ↓ Nds _{0,0}	PValue _{0,0} += Mds _{0,0} *Nds _{0,0} + Mds _{1,0} *Nds _{0,1}	Md_{2,0} ↓ Mds _{0,0}	Nd_{0,2} ↓ Nds _{0,0}	PValue _{0,0} += Mds _{0,0} *Nds _{0,0} + Mds _{1,0} *Nds _{0,1}
$T_{1,0}$	Md_{1,0} ↓ Mds _{1,0}	Nd_{1,0} ↓ Nds _{1,0}	PValue _{1,0} += Mds _{0,0} *Nds _{1,0} + Mds _{1,0} *Nds _{1,1}	Md_{3,0} ↓ Mds _{1,0}	Nd_{1,2} ↓ Nds _{1,0}	PValue _{1,0} += Mds _{0,0} *Nds _{1,0} + Mds _{1,0} *Nds _{1,1}
$T_{0,1}$	Md_{0,1} ↓ Mds _{0,1}	Nd_{0,1} ↓ Nds _{0,1}	PdValue _{0,1} += Mds _{0,1} *Nds _{0,0} + Mds _{1,1} *Nds _{0,1}	Md_{2,1} ↓ Mds _{0,1}	Nd_{0,3} ↓ Nds _{0,1}	PdValue _{0,1} += Mds _{0,1} *Nds _{0,0} + Mds _{1,1} *Nds _{0,1}
$T_{1,1}$	Md_{1,1} ↓ Mds _{1,1}	Nd_{1,1} ↓ Nds _{1,1}	PdValue _{1,1} += Mds _{0,1} *Nds _{1,0} + Mds _{1,1} *Nds _{1,1}	Md_{3,1} ↓ Mds _{1,1}	Nd_{1,3} ↓ Nds _{1,1}	PdValue _{1,1} += Mds _{0,1} *Nds _{1,0} + Mds _{1,1} *Nds _{1,1}

time $\longrightarrow$

Množenje matrica - deljiva memorija (8)

- Mds čuva elemente Md koji su u SHM, Nds čuva elemente Nd koji su u SM
- Na početku faze 1, 4 niti bloka B00 učitavaju elemente u Mds
- T00: $Mds_{00} \leftarrow Md_{00}$
- T10: $Mds_{10} \leftarrow Md_{10}$
- T01: $Mds_{01} \leftarrow Md_{01}$
- T11: $Mds_{11} \leftarrow Md_{11}$
- Na sličan način se učitavaju elementi matrice Nd u Nds
- Zatim se izračunavaju odgovarajući skalarni proizvodi

Množenje matrica - deljiva memorija (9)

- Svaka vrednost u SHM se koristi 2 puta
  - Npr. i T01 i T11 koriste vrednost Mds11
- Na taj način smanjuje se pristup memoriji dva puta
- Izračunavanje svakog vektorskog proizvoda se za ovaj primer odvija u 2 faze.
- U opštem slučaju, za matrice reda N i veličinu tajla TILE_WIDTH, potrebno je **$N/\text{TILE\_WIDTH}$** faza
- U svakoj fazi, **isti** Mds i Nds se koriste da čuvaju delove Md i Nd matrica korišćenih u toj fazi
- Ovo omogućava da mala SHM služi za većinu pristupa za koje je korišćena GM

Množenje matrica - deljiva memorija (10)

- To je zato što svaka faza fokusirana na mali podskup elemenata ulazne matrice, što predstavlja lokalnost pri pristupu
- Lokalnost pristupa omogućava korišćenje malih brzih memorija koje opslužuju većinu pristupa i smanjuju pristup sporoj GM
- Lokalnost je važna za postizanje visokih performansi

Množenje matrica - deljiva memorija (11)

POZIV KERNELA

```
// Setup the execution configuration
dim3 dimBlock(TILE_WIDTH, TILE_WIDTH);
dim3 dimGrid(Width / TILE_WIDTH, Width / TILE_WIDTH);

// Launch the device computation threads!
MatrixMulKernel<<<dimGrid, dimBlock>>> (Md, Nd, Pd, Width);
```

Množenje matrica - deljiva memorija (12)

KERNEL (1)

```
__global__ void MatrixMulKernel  
(float* Md, float* Nd, float* Pd, int Width) {  
  
    __shared__ float Mds[TILE_WIDTH][TILE_WIDTH];  
    __shared__ float Nds[TILE_WIDTH][TILE_WIDTH];  
    int bx = blockIdx.x;    int by = blockIdx.y;  
    int tx = threadIdx.x; int ty = threadIdx.y;  
    //Identify the row and column of the  
    //Pd element to work on  
    int Row = by * TILE_WIDTH + ty;  
    int Col = bx * TILE_WIDTH + tx;  
    float Pvalue = 0;
```

Množenje matrica - deljiva memorija (13)

KERNEL (2)

```
// Loop over the Md and Nd tiles required to compute
//the Pd element
for (int m = 0; m < Width/TILE_WIDTH; ++m) {
    // Collaborative loading of Md and Nd tiles
    // into shared memory
    Mds[ty][tx] = Md[Row*Width + (m*TILE_WIDTH + tx)];
    Nds[ty][tx] = Nd[Col + (m*TILE_WIDTH + ty)*Width];
    __syncthreads();

    for (int k = 0; k < TILE_WIDTH; ++k)
        Pvalue += Mds[ty][k] * Nds[k][tx];
    __syncthreads();
}
Pd[Row*Width+Col] = Pvalue;
}
```

Množenje matrica - deljiva memorija (14)

- *Mds* i *Nds* su promenljive u SHM i njihova oblast važenja su niti u okviru bloka
- Promenljive *bx*, *by*, *tx* i *ty* su automatske skalarne promenljive i smeštene su u registrima.
  - Njihova oblast važenja je nit i postoji privatna kopija za svaku nit
- Promenljive *Row* i *Col* su indeksi vrste i kolone rezultujućeg Pd elementa
- *Pvalue* je promenljiva u kojoj se čuvaju privremene vrednosti rezultujućeg elementa PD

Množenje matrica - deljiva memorija (15)

- U svakoj fazi izračunavanja, svaka nit u nekom bloku učitava po jedan element matrice M_d u SHM
- $TILE\_WIDTH^2$ niti sarađuju u učitavanju $TILE\_WIDTH^2$ različitih vrednosti matrice M_d u SM
- Slično važi i za elemente matrice N_d
- Da bi se obezbedilo da sve niti u okviru istog bloka matrice kompletiraju učitavanje vrednosti u M_d s i N_d s pre izvođenja izračunavanja dela skalarnog proizvoda koristi se poziv ***syncthreads()***

Množenje matrica - deljiva memorija (20)

- Nakon toga, moguće je otpočeti izračunavanje gde svaka nit u K petlji izvodi izračunavanje jednog dela svog skalarnog proizvoda
- Nakon izvršenja K petlje, neophodan je još jedan poziv ***syncthreads()*** funkcije koja sad obezbeđuje da su sve niti u okviru nekog bloka završile sa korišćenjem sadržaja Mds i Nds pre nego što započne sledeća faza i učitaju se novi elementi u Mds i Nds

Množenje matrica-performanse

- Prilikom opisanog množenja matrica, pristip GM je smanjen `TILE_WIDTH` puta
  - Ako se koriste 16x16 blokovi, pristup se smanjuje 16 puta
- Prednosti korišćenja deljene memorije:
  - Svaki blok niti treba da ima veliki broj niti
  - `TILE_WIDTH` ne bi trebalo da bude manje od 16
    - $16 \times 16 = 256$ niti po bloku
  - Treba da bude veliki broj blokova niti
    - Rezultujuća matrica veličine 1024×1024 daje $64 \times 64 = 4096$ blokova niti

Množenje matrica-performanse

- U takvom slučaju, svaki blok niti ima $2 \times 256 = 512$ pristupa (čitanja) iz globalne memorije
- Zatim se vrši $256 \times (2 \times 16) = 8192$ operacija množenja i sabiranja
- U takvom slučaju memorijski propusni opseg više nije limitirajući faktor
- **Broj računskih operacija mnogo veći od broja pristupa memoriji**
  - $8192 \gg 512$

Atomične operacije

Atomične operacije

- $x++$
- Čitanje vrednosti x
- Inkrementiranje pročitane vrednosti
- Upis rezultata u x

read-modify-write operacija

Atomične operacije – dve niti

$X = 7$, Niti A i B inkrementiraju X

Korak	Primer
1. Nit A čita x	A čita vrednost 7
2. Nit A inkrementira pročitano vrednost	A računa 8
3. A upisuje rezultat u x	$x \leftarrow 8$
4. Nit B čita x	B čita vrednost 8
5. Nit B inkrementira pročitano vrednost	B računa 9
6. B upisuje rezultat u x	$x \leftarrow 9$

Korak	Primer
1. Nit A čita x	A čita vrednost 7
2. Nit B čita x	B čita vrednost 7
2. Nit A inkrementira pročitano vrednost	A računa 8
5. Nit B inkrementira pročitano vrednost	B računa 8
3. A upisuje rezultat u x	$x \leftarrow 8$
6. B upisuje rezultat u x	$x \leftarrow 8$

Compute capability

- Sve operacije koje smo dosad naveli su podržane od strane svake CUDA-capable grafičke kartice
- Kao što postoje različiti setovi instrukcija za CPU (MMX, SSE, SSE2), postoje različiti setovi instrukcija i za GPU
- NVIDIA funkcionalnosti i mogućnosti grafičkih kartica obeležava sa ***compute capability***
- Na primer, atomične operacije su podržane tek od *compute capability* 1.1 pa naviše

Compute capability - kompajliranje

- Da bi se kompajlirao CUDA kod, potrebno je naznačiti koji je minimalni compute capability.
- Navođenjem istog, kompajleru se daje mogućnost i za dodatne optimizacije.

`nvcc -arch=sm_11`

Race conditions

- Hazard koji se javlja kada rezultat izvršenja zavisi od trenutka u kom se dešavaju događaji nad kojima nemamo kontrolu
  - Redosled izvršenja niti
- Problemi nastaju kada se naruši SIMD paradigma
- Atomične operacije su *brute force* način da se ovi problemi zaobiđu
  - Atomics, locks, and mutex

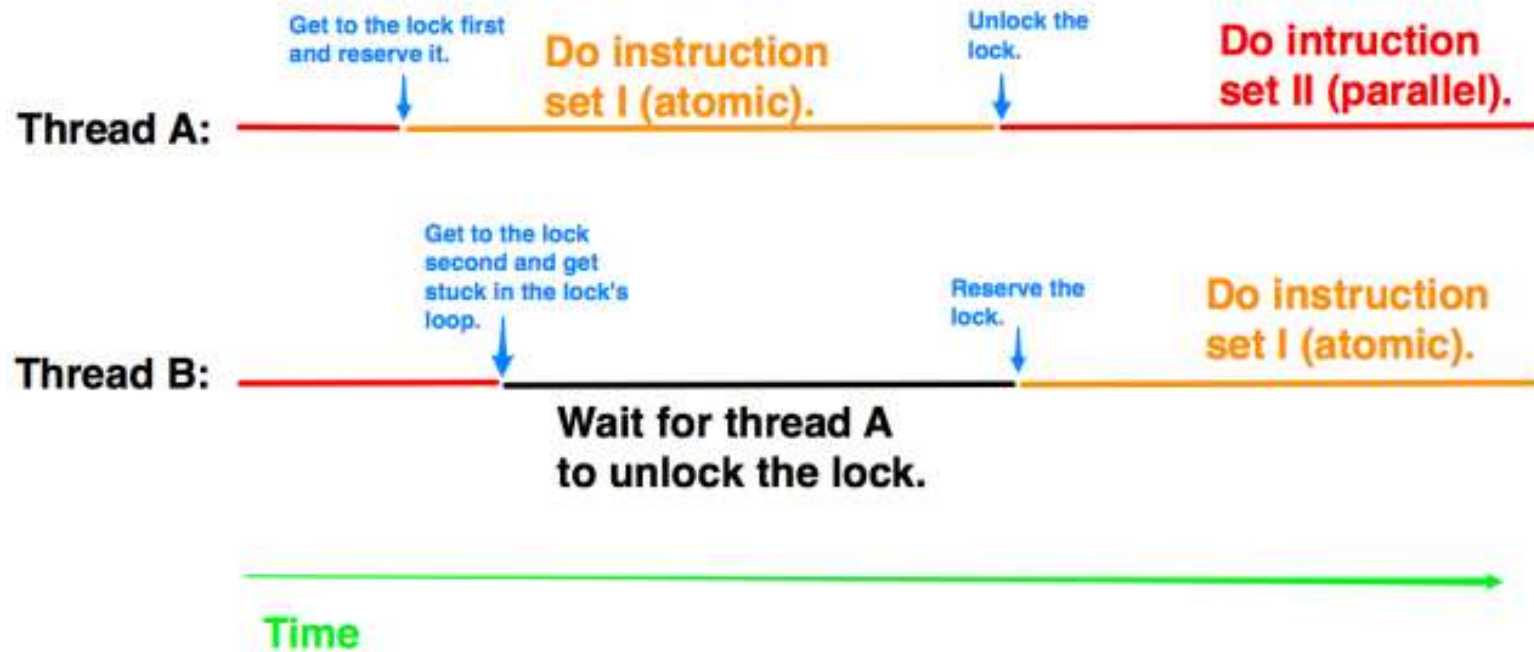
Atomici

- `atomicAdd()`
- `atomicSub()`
- `atomicMin()`
- `atomicMax()`
- `atomicInc()`
- `atomicDec()`
- `atomicExch()`
- `atomicCAS()`
- `atomicAnd()`
- `atomicOr()`
- `atomicXor()`

Locks and mutex

- Lock:
  - Mehanizam u paralelnom programiranju kojim se obezbeđuje da ceo segment koda bude izvršen atomično
- Mutex
  - - “mutual exclusion”, princip koji stoji iza lock-ova.
  - Dok jedna nit izvršava deo koda unutar lock-a, mutex se drži zaključanim tako da nijedna druga nit ne može da ga otključa

Locks and mutex

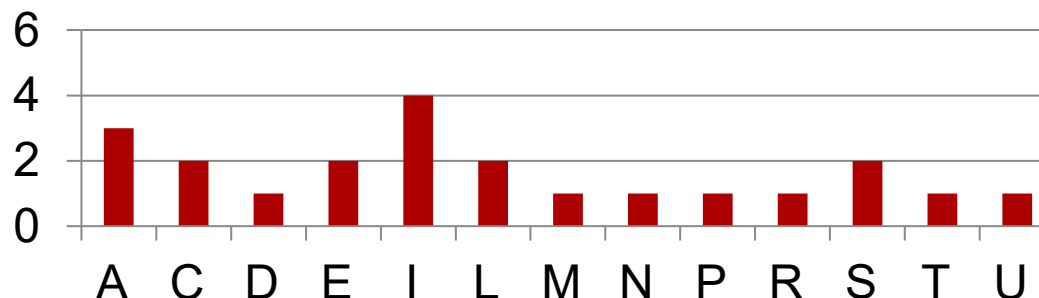
Primer: Računanje histograma

- Jedan od čestih zadataka jeste računanje histograma za dati set podataka
- Histogramom se predstavlja broj pojavljivanja svakog elementa u datom skupu
- Primer:

Skup podataka: *Paralelni sistemi i CUDA C*

Histogram:

3	2	1	2	4	2	1	1	1	1	2	1	1
A	C	D	E	I	L	M	N	P	R	S	T	U

Računanje histograma – CPU (1)

```
#define SIZE (100*1024*1024)

int main(void)
{
    //kreiranje random niza
    unsigned char *buffer = (unsigned char*)
                           big_random_block(SIZE);
    //kreiranje histograma i inicijalizacija na 0
    unsigned int histo[256];
    for(int i=0; i<256; i++)
        histo[i] = 0;

    ...
}
```

Računanje histograma – CPU (2)

...

```
// ideja je da kad god vidimo neku vrednost z u
// nizu, inkrementiramo vrednost bina z u histogramu. Na taj
// način brojimo broj ponavljanja elementa z u nizu
    for (int i=0; i<SIZE; i++)
        histo[buffer[i]]++;
// provera tačnosti
    long histoCount = 0;
    for (int i=0; i<256; i++)
    {
        histoCount += histo[i];
    }

    printf("Histogram Sum: %ld\n", histoCount);

    free(buffer);
    return 0;
}
```


Računanje histograma – GPU (1)

```
#define SIZE (100*1024*1024)

int main(void)
{
    //kreiranje random niza
    unsigned char *buffer = (unsigned char*)
        big_random_block(SIZE);

    // alociranje memorije na GPU i prenos podataka
    unsigned char *dev_buffer;
    unsigned int *dev_histo;
    HANDLE_ERROR(cudaMalloc((void**)&dev_buffer, SIZE));
    HANDLE_ERROR(cudaMemcpy(dev_buffer,buffer,SIZE,cudaMemcpyHostToDevice));
    HANDLE_ERROR(cudaMalloc( (void**)&dev_histo, 256 * sizeof(long)));

    HANDLE_ERROR(cudaMemset(dev_histo, 0, 256 * sizeof(int)));

    ...
}
```

Računanje histograma – GPU (2)

```
...  
    cudaDeviceProp prop;  
    HANDLE_ERROR( cudaGetDeviceProperties( &prop, 0 ) );  
    int blocks = prop.multiProcessorCount;  
    histo_kernel<<<blocks*2,256>>>( dev_buffer, SIZE, dev_histo );  
  
    unsigned int histo[256];  
    HANDLE_ERROR( cudaMemcpy(histo, dev_histo, 256 *  
        sizeof(int),cudaMemcpyDeviceToHost));  
  
    long histoCount = 0;  
    for (int i=0; i<256; i++)  
        histoCount += histo[i];  
    printf( "Histogram Sum: %ld\n", histoCount );  
    //TODO> provera tačnosti  
    cudaFree(dev_histo);  
    cudaFree(dev_buffer);  
    free(buffer);  
    return 0;  
}
```

Računanje histograma – GPU (2)

GLOBALNA MEMORIJA

```
#define SIZE (100*1024*1024)
__global__ void histo_kernel(unsigned char *buffer,
                             long size,
                             unsigned int *histo)
{
    int i = threadIdx.x + blockIdx.x * blockDim.x;
    int stride = blockDim.x * gridDim.x;

    while (i < size)
    {
        atomicAdd( &(histo[buffer[i]]), 1 );
        i += stride;
    }
}
```

Računanje histograma – GPU (2)

GLOBALNA I DELJIVA MEMORIJA

```
__global__ void histo_kernel(unsigned char *buffer,
                             long size,
                             unsigned int *histo)
{
    __shared__ unsigned int temp[256];
    temp[threadIdx.x] = 0;
    __syncthreads(); // inicijalizacija na 0

    int i = threadIdx.x + blockIdx.x * blockDim.x;
    int offset = blockDim.x * gridDim.x;

    while (i < size)
    {
        atomicAdd( &temp[buffer[i]], 1);
        i += offset;
    }

    __syncthreads();
    atomicAdd( &(histo[threadIdx.x]), temp[threadIdx.x] );
}
```